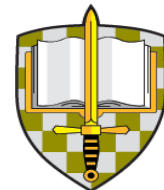

Ozbrojené síly – organizační struktury a úkoly jednotlivých druhů sil a služeb v současnosti (1. část)

Společnost a ozbrojené síly

CÍL:

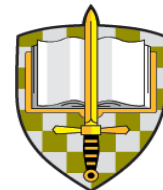
1. Objasnit úkol ozbrojených sil

2. Představit strukturu ozbrojených sil ČR

Osnova přednášky

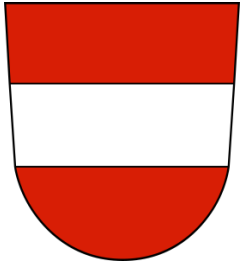
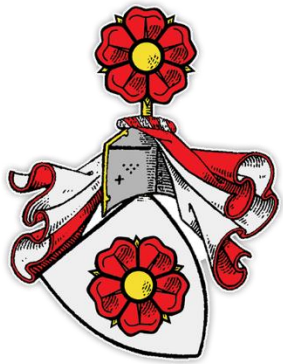

ÚVOD

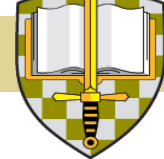
1. Historie vzniku ozbrojených sil
2. Bezpečnost a výstavba ozbrojených sil
3. Základní dělení a úkol ozbrojených sil
4. Úkol a druhy ozbrojených sil
5. Organizační struktura ozbrojených sil

ZÁVĚR

HISTORIE A TRADICE

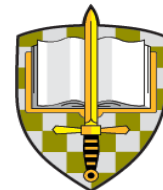

VERITAS VINCIT

Z hlediska historie vývoje charakteru vojska v Českých zemích a ve střední Evropě je možné provést základní klasifikaci dle jednotlivých století takto:

- 5 st. př. n. l. – řecké státy – občanští vojáci (podoba současných AZ);
- od 1 st. př. n. l. - 5 st. n. l – římská armáda, první profesionální vojsko;
- 8 až 10 st. západoevropské státy neudrží profesionální vojsko, ztrácí monopol na válku – žoldáci, feudálové boj o kořist;
- do 12. století – lidové, národní vojsko pěšího charakteru;
- 13. až 14. století – rytířské vojsko s těžkou jízdou;
- 15. století – Žižkovo husitské vojsko, opřené o vozovou hradbu;
- 16. století až začátek 17. století (Bílá Hora) – žoldnéřské vojsko;
- druhá polovina 17. až začátek 18. století – císařské vojsko, všeobecná branná povinnost – švédská armáda;
- druhá polovina 18. století až první polovina 19. století – stálé vojsko, vzor napoleonská a pruská armáda;
- do první světové války přestavba stálého vojska s probíhajícím rozvojem moderních technologií.

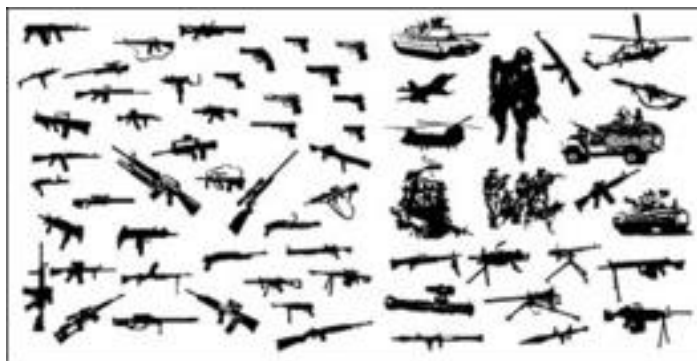

Co je armáda a co jsou ozbrojené síly?

**Je to jeden pojem, nebo jsou to dva
rozdílné pojmy?**

- soubor všech vojenských složek státu,
- zabezpečují bezpečnost státu;
- vrchním velitelem ozbrojených sil **prezident republiky, kancléř, monarcha, nejvyšší důstojník**

3. Klasifikace ozbrojených sil

- **dle charakteru použití:**
 - útočné,
 - obránné;
- **dle zřizovatele** na
 - miliční a nemiliční,
 - paramilitární nebo polovojenské;
- **dle organizačního členění**
 - jednotky, útvary, svazky, svazy,;

3. Klasifikace ozbrojených sil

- dle **způsobu velení a řízení** (úroveň velení a řízení)
 - taktické,
 - operační,
 - strategické síly.
- dle **operačního prostoru** (prostředí)
 - pozemní (operace na souši),
 - vzdušné (operace ve vzduchu),
 - námořní (operace na moři a oceánu),
 - kosmické a jiné (pořádkové a ochranné síly, síly zabezpečení) síly;

3. Klasifikace ozbrojených sil

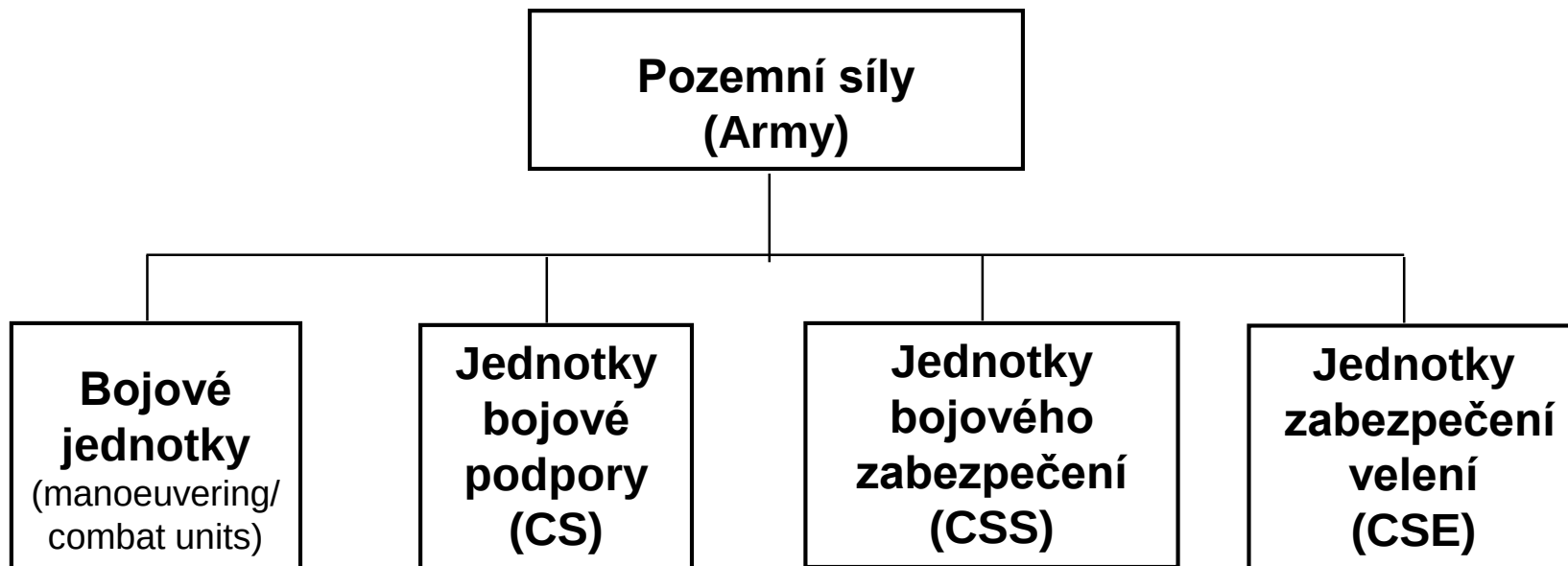
- dle **schopnosti ničit** protivníka
 - bojové jednotky (dotyk s nepřítelem) **Combat Units**
 - bojové podpory (nejsou v dotyku s nepřítelem, podporují vojska v dotyku) **Combat Support**,
 - bojové zabezpečení (zabezpečují činnost a potřeby bojujících vojsk) **Combat Servis Support**,
 - zabezpečení velení (spojovací vojsko) **Command Support Elements**.

4. Charakteristika druhů sil

Členění pozemních (vzdušných, námořních) sil podle plněných úkolů

3. Klasifikace ozbrojených sil

- dle **schopnosti pohybu**
 - pohyblivé (mobilní, manévrové - tankové, mechanizované, motorizované vojsko)
 - nepohyblivé (stacionární) (základny, letiště, výcviková zařízení, sklady, atd.) síly;
- dle **místa určení**
 - teritoriální (obrana teritoria)
 - expediční (mimo vlastní teritorium) síly;

3. Klasifikace ozbrojených sil

- **dle druhů vojsk**
 - **mechanizované a tankové vojsko** (útok, protiútok, obrana teritoria),
 - **dělostřelectvo** (palebná podpora, obrana, protiútok),
 - **ženijní vojsko** (příprava území na obranu a jeho obnova),
 - **teritoriální síly** (asistenční služby),
 - **speciální síly** (zpravodajské úkoly),

3. Klasifikace ozbrojených sil

- **dle druhů vojsk**
 - **raketové vojsko** (obrana vzdušného prostoru, raketový úder),
 - **dopravní a vrtulníkové letectvo** (doprava a přeprava, bojová podpora),
 - **bombardovací letectvo**,
 - **stíhací letectvo** (údery do hloubky, vzdušná nadvláda),
 - letectvo - **podpora pozemních sil**,
 - letectvo **taktického a strategického průzkumu** (zpravodajské úkoly).

3. Klasifikace ozbrojených sil

- dle použití **munice**
 - jaderné (nekonvenční) (mezikontinentální balistické jaderné řízené střely, balistické řízené jaderné střely na ponorkách, strategické bombardéry, síly PVO)
 - konvenční (veškeré síly schopné plnit nejaderné mise) síly.

Obecně:

- **Pozemní síly,**
- **Vzdušné síly,**
- **Námořnictvo** (*pouze některé státy*),
- **Námořní pěchota**
- **Speciální síly,**
- **Kosmické síly** (*pouze některé státy*),
- **Polovojenské síly** (*pouze některé státy*).

Obecně:

- **Pozemní síly,**
- **Vzdušné síly,**
- **Námořnictvo** (*pouze některé státy*),
- **Námořní pěchota**
- **Speciální síly,**
- **Kosmické síly** (*pouze některé státy*),
- **Polovojenské síly** (*pouze některé státy*).

Struktura ozbrojených sil vybraných států v roce 2019

	síly vojenské					síly polovojenské		
	strate- gické	námoř- ní	vzdušné	pozemní	zabez- pečení	pobřežní stráž	pořádkové síly	národní garda
Albánie		x	x	x	x			
Belgie		x	x	x	x			
Bulharsko		x	x	x				x
Černá Hora		x	x	x				
ČR			x	x				
Dánsko		x	x	x				
Estonsko		x	x	x				
Francie	x	x	x	x				
Chorvatko		x	x	x				
Island						x		
Itálie		x	x	x		x	x	
Kanada		x	x	x				
Litva		x	x	x	x			
Lotyšsko		x	x	x				x
Lucembursko			x	x				
Maďarsko			x	x				
Nizozemsko		x	x	x				
Norsko		x	x	x				x
Polsko		x	x	x				x ¹⁸
Portugalsko		x	x	x				x
Rumunsko		x	x	x				
Řecko		x	x	x				
Německo		x	x	x				
Slovensko			x	x				
Slovinsko		x	x	x				
Španělsko		x	x	x				
Turecko		x	x	x				
USA	x	x	x	x		x		x
Velká Británie	x	x	x	x				
Rusko	x	x	x	x		vzdušně výsadkové		

Zdroj: Vlastní

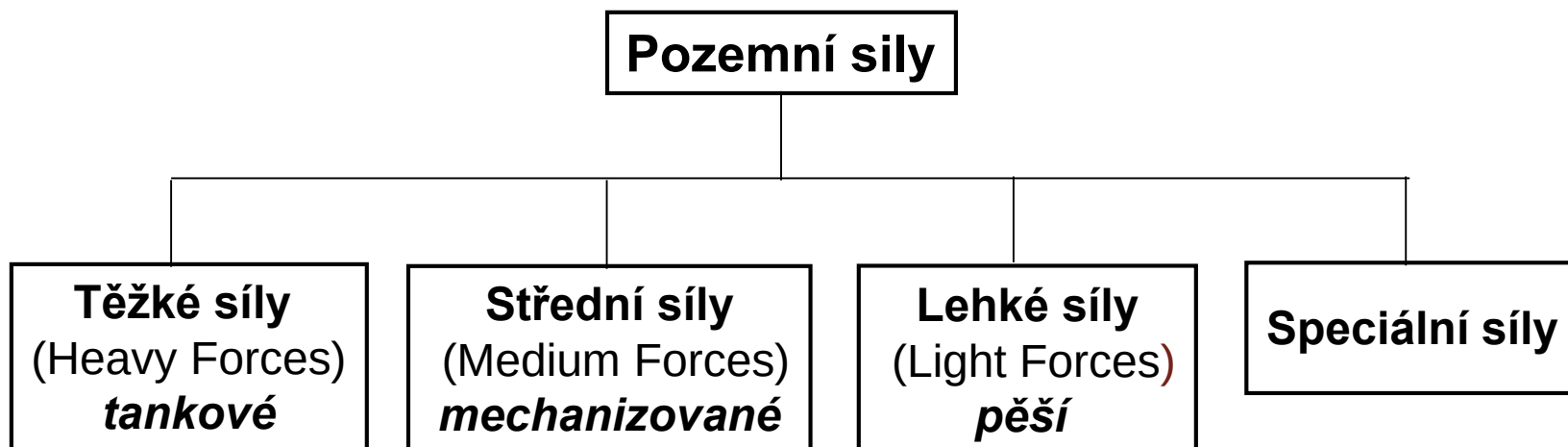
Pozemní síly (Polní vojsko, Field Troops)

- vedení pozemních operací a bojové činnosti,
- svazky a útvary mechanizovaného vojska, dělostřelectva a dalších druhů vojsk.

Typy taktických pozemních sil

V závislosti na převažujících bojových prostředcích, stupni ochrany živé síly a zásadách použití bojové síly pro dosažení stanovených cílů, rozlišujeme čtyři **všeobecné typy pozemních sil**:

Těžké síly (Heavy Forces) (obrněné)

Vlastnosti:

- mobilita,
- palebná síla,
- ochrana živé síly.

Způsob použití:

- soustředěná palebná síla, rychlý manévr,
- hlavní součást operací v otevřeném terénu.

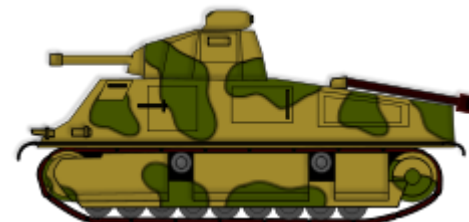
Těžké síly (Heavy Forces) (obrněné)

Využití v útočných a obranných operacích:

- **proniknout** do hloubky obrany protivníka,
- **pronásledovat** síly protivníka,
- **odrazit** nebo **zpomalit** útok protivníka,
- **vést protiútok** v obranných operacích,
- **ničit** obrněné jednotky.

Nevýhody:

- **zranitelnost** na malé vzdálenosti,
- **hmotnost** techniky,
- rozsáhlé **logistické zabezpečení**.

Střední síly (Medium Forces)

Vlastnosti:

- určitá schopnost mobility a ochrany,
- mechanizované jednotky.

Způsob použití:

- využití operační pohyblivosti (aktivita),
- přímá palebná podpora sesednutých jednotek.

Střední síly (Medium Forces)

Využití v útočných a obranných operacích:

- **nasazení** v různých prostředích,
- **podpora** neobrněných nebo aeromobilních jednotek.

Výhody a nevýhody:

- **absence** palebné síly a ochrany,
- více operační a strategické **mobility** než těžké síly,
- větší taktická a operační **mobilita** než lehké síly.

Lehké síly (Light Forces) (neobrněné)

Vlastnosti:

- strategická mobilita (kamkoli na světě),
- pěchota (horská) a motorizované jednotky.

Způsob použití:

- jako aeromobilní síly.

Lehké síly (Light Forces) (neobrněné)

Využití pro vedení standardních operací:

- celé spektrum konfliktů,
- **snížená** atmosférická dohlednost.

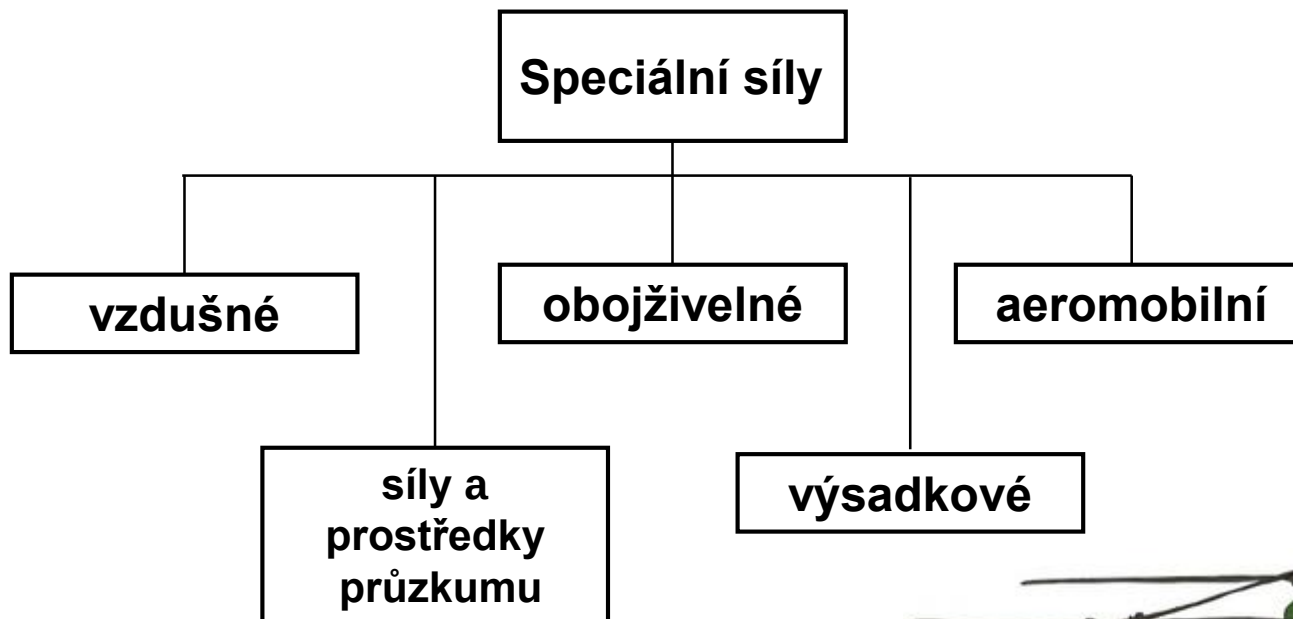
Výhody a nevýhody:

- **síly a prostředky**,
- cvičena pro operace ve **specifickém prostředí**,
- operace ve **složitém a náročném** terénu.

Speciální síly (Special Forces)

Vzdušné síly (Air Force)

- stíhací
- stíhací-bombardovací
- bitevní (CAS, taktické letectvo)
- vrtulníkové
- pozemní PVO

A-1 Skyraider

CH-53 Sea Stallion

Vzdušné síly (Air Force)

Úkoly:

- **vést** operace (bojové činnosti) ve vzdušném prostředí,
- **obrana** národních a státních zájmů společně s ostatními druhy sil a vojsk,
- **zabezpečit svrchovanost** vzdušného prostoru,
- bojová **podpora** pozemních sil.

Námořní síly (NAVAL Force)

a) hladinové

- letadlové lodě;
- lodě pro výsadkové operace;
- bojová hladinová plavidla;

b) hloubkové

- ponorky určené k ničení ponorek, hlídkování a ochrana hladinových plavidel.
- námořní pěchota;
- pobřežní stráž.

Vševojskové celky

- vševojskové útvary (svazky);
- úkolová uskupení.

Pružná bojová síla, která musí být schopná provádět všechny bojové činnosti a nebojové operace v různých podmínkách a prostředí.

Organizační struktura armády

Základem organizační struktury vojsk je **jednotka**. Pro potřebu tvorby taxonomie je možné jednotku definovat jako nejmenší součást vyššího organizačního celku, která má přesně definované schopnosti a velí jí jeden velitel.

Obecně se za jednotku považuje:

- družstvo,
- četa,
- rota,
- baterie.

Hierarchie armády

znak dle APP6(B)	Čeký název	Anglický název
XXXXXX	válčiště	region, theater
XXXXX	skupina armád	army group
XXXX	armáda	army
XXX	sbor	corps
XX	divize	division
X	brigáda	brigade
III	pluk	regiment
II	prapor	battalion
I	rota	company
...	četa	patoon
..	poločeta	section
.	družstvo	squad
Ø	tým (palebný tým)	team, (fireteam)

Organizační struktura armády

Základem organizační struktury vojsk je **jednotka**. Pro potřebu tvorby taxonomie je možné jednotku definovat jako nejmenší součást vyššího organizačního celku, která má přesně definované schopnosti a velí jí jeden velitel.

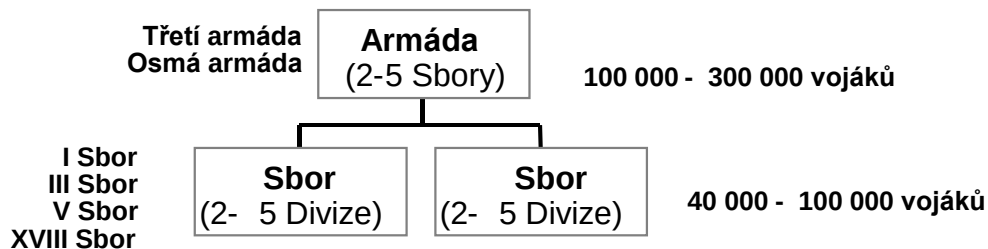
Obecně se za jednotku považuje:

- družstvo,
- četa,
- rota,
- baterie.

Armáda Spojených států dnes

Stupeň velení

GENERÁL

GENERÁL PORUČÍK

GENERÁL MAJOR

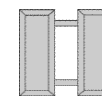
PLUKOVNÍK

PODPLUKOVNÍK

KAPITÁN

PORUČÍK

ROTNÝ

Další typy jednotek:

- Letecká brigáda
- Dělostřelecký sbor
- Obrněný mechanizovaný pluk
- Samostatná brigáda
- Brigáda vojenského zpravodajství
- Brigáda protivzdušné obrany
- Ženíjná brigáda
- Spojovací brigáda
- Chemická brigáda
- Brigáda vojenské policie
- Skupina speciálních sil
- Pluk Rangers
- Pluk speciálních vzdušných operací
- Pluk civilních záležitostí
- Sbor podpůrného velení
- Zdravotnická brigáda
- Personální skupina
- Finanční skupina
- Transportní skupina
- Ubytovací skupina
- Muniční skupina
- Skupina psychologických operací

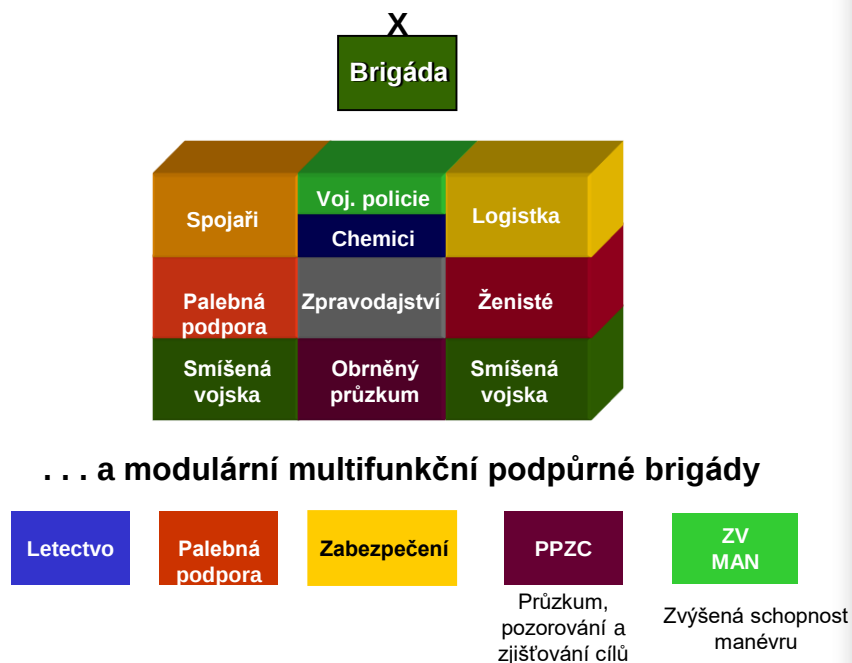

Od divize k brigádě

OD: Armády soustředěné okolo robustních a pevných útvarů

K: Armádě sestavené okolo menších a samostatnějších útvarů

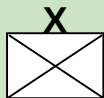

Připravenější a relevantnější síla

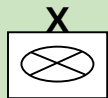

S brigádou jako stavební prvek

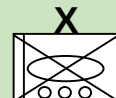
(Méně než 4000 vojáků v každé brigádě)

Pěchota

Těžká

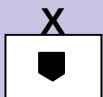
Stryker

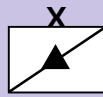
BDS
Budoucí

Standardní brigády s organicky kombinovanými zbraňovými prostředky

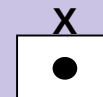
Zvýšená
manévrovatelnost

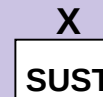
Průzkum, pozorování
a zjišťování cílů

Letectvo

Palebná
podpora

Podpora

Podpůrné brigády se standardním velením, avšak s variabilně podřízenými jednotkami

Co zůstává

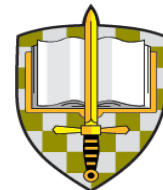
Voják je středem všech našich jednotek

- ✓ Vše, co děláme je plánováno k podpoře vojáka
- ✓ Dědictví vedení a vítězství v našich válkách
- ✓ V našich jednotkách se odráží tradice zásluh a profesního řádu

Zdroje a literatura

Literatura – základní:

- STANĚK, Jaroslav, ZACHARIÁŠ, Petr, GALATÍK, Vlastimil, PIKNER, Ivo, POLNAR, Stanislav, ŽILINČÍK, Samuel. *Ozbrojené síly. [skripta]*. Brno: Univerzita obrany v Brně, 2020. ISBN 978-80-7582-135-5.
- *Doktrína Armády České republiky, 2013. 3. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - Vojenský historický ústav Praha pro Centrum doktrín VeV - VA Vyškov, 156 s. ISBN 978-80-7278-619-0.*
- ČESKÁ REPUBLIKA, 1999. *Zákon o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbírka zákonů České republiky.. ročník 1999, částka 76, číslo 219. Dostupné také z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=219/1999&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy*